

Andrzej Kokowski

Gródek nad Bugiem, gm.
Hrubieszów, woj. zamojskie, st.
1C-"S"

Informator Archeologiczny : badania 22, 72-73

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**Grabice,
woj. zielonogórskie,
st. 1**

Polska Akademia Nauk Instytut Hi-
storii Kultury Materialnej Zakład Ar-
cheologii Nadodrza we Wrocławiu

Badania prowadził doc. dr hab. Grzegorz Domański. Finansował WKZ w Zielonej Górze i ZAN. Trzynasty sezon badań w XX w. Cmentarzysko kultury luboszyckiej z faz B2-D.

Przebadano 22,1 ara w południowej części cmentarzyska, odkrywając 59 grobów. Łączna liczba grobów na cmentarzysku wynosi aktualnie 259.

W południowo-wschodniej części cmentarzyska odkryto 18 grobów z których dwa można zaliczyć do I fazy kultury luboszyckiej (B2b-B2/C1), a sześć do II (C1). W grobie 210 z tej strefy odkryto m. in. dwie zapinki A41, a w innym (217) okucie typu JIV Raddatza.

W południowo-zachodniej części cmentarzyska, gdzie dotychczas odkrywano wyłącznie groby z I fazy znaleziono 41 grobów z faz I-III, wśród nich 2 z I fazy, 7 z II fazy i 4 z III fazy (C2). W tej części cmentarzyska odkryto m. in. zapinkę z 8 serii V grupy Almgrena (226), okucie końca pasa JI13 (246) i zapinkę A158 (250). Na uwagę zasługuje grób 251 z III fazy wyposażony w naczynie leplone ręczne i toczone, bransoletę brązową, ułamki trójwarstwowego grzebienia kościanego, przesłik gliniany, 2 żelazne zawieszki wiaderkowate, szpilę brązową, szczypcy żelazne, kółko brązowe z okuciem i igłą brązową.

Cmentarzysko rozwijało się koncentrycznie od wydłużonej strefy zajętej przez groby z I fazy. Dowodnie stwierdzony zasięg cmentarzyska ma wymiary 180 x 120 m.

Badania będą kontynuowane.

█ Grodzisk, gm. Grębków, woj. siedleckie, st. 1 - patrz wczesne średniowiecze.

**Gródek nad Bugiem,
gm. Hrubieszów,
woj. zamojskie,
st. 1C-"S"**

Uniwersytet Marii Curie-Skłodow-
skiej w Lublinie Katedra Archeologii

Badania prowadził dr Andrzej Kokowski. Finansowały WOA-K z Zamościa i Urząd Gminy z Hrubieszowa. Piąty sezon badań. Cmentarzysko KWLCM, osada kultury pucharów lejkowatych, cmentarzysko grupy masłomęckiej.

Dwa wykopy o łącznej powierzchni 110,25 m² założono przy środkowej partii zbadanej dotąd części stanowiska. Ich eksploracja pozwoliła na odkrycie 21 grobów i 10 jam neolitycznych. Ważnym osiągnięciem było nawiązanie do przebiegu wykopu sondażowego J. Kowalczyka z 1957 r. Zauważono znaczne rozbieżności w rozpoznaniu sytuacji w tym wykopie. W publikacji T. Dąbrowskiego z 1974 r. odnotowano w nim jeden duży obiekt neolityczny, pięć grobów, z których wyeksplorowano dwa, oraz jeden obiekt niezidentyfikowany. Wg tego planu, południowa część wykopu była pusta. Tegoroczne badania wykazały tu obecność trzech grobów grupy masłomęckiej (jeden z nich odkryty tylko w części) oraz trzech obiektów neolitycznych.

Cmentarzysko grupy masłomęckiej. Z odkrytych w b. r. 20 grobów w całości zbadano 17 oraz dwa odnotowane w poprzednich sezonach. Wśród nich było 12 pochówków całkowitych (z czego 7 należało do niemowląt), 7 częściowych, 1 ciałopalny i symboliczny. Wyposażenie występowało w 12 grobach.

Najefektowniejsze wyposażenie zawierał grób nr 146. Zmarłej towarzyszyły dwie kolce - jedna z granatowych paciorków, druga, znacznie od pierwszej mniejsza z różnokolorowych. Na lewym ramieniu znaleziono zapinkę. Przy kościach lewej dłoni odkryto żelazną sprzączkę z pogrubioną ramą i skuwką z brązowymi nitami, przy kościach lewego podudzia nóż żelazny. Natomiast na prawym ramieniu znajdowała się miniaturka naczyń i przesłik. Znalaziono również cztery ozdobne wisioriki wiaderkowate z brązu, które zlokalizowano przy złamanej niedługo prawej kości udowej, lewej kości ramiennej i lewym dolnym żebrze.

Osada kultury pucharów lejkowatych. Oprócz dziesięciu nowoodkrytych jam zbadano zarejestrowane wcześniej obiekty nr 28 i 44. W większości były to jamy średniej wielkości o prostych ściankach wkopu. Najbardziej interesujący materiał uzyskano z dzwonowatego w profilu obiektu nr 80, w którego stropie tkwiło duże naczynie zasobowe i kamień żarnowy, natomiast w wypełnisku na trzech poziomach skupiska zawierające kolejno 4, 12, i 4 rodzaje naczyń.

Cmentarzysko KWLCM. Zbadano szósty grób tej kultury (nr VII). W regularnie prostokątnej jamie zlokalizowano na jej środku skupisko połamanych kości ludzkich a w narożniku północno-wschodnim dwa naczynia. Interesujący jest profil poprzeczny tego grobu w formie prostokąta, z ostro ściętymi przy podstawie narożnikami.

Materiały znajdują się w Katedrze Archeologii UMCS.
Badania będą kontynuowane.

Grzybów, gm. Staszów, woj. tarnobrzeskie - patrz neolit.

**Hrubieszów - Antonówka,
gm. Hrubieszów,
woj. zamojskie,
st. 1**

Uniwersytet Marii Curie-Skłodow-
skiej w Lublinie Katedra Archeologii

Badania prowadził dr Andrzej Kokowski. Finansował WOA-K z Zamościa. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko grupy masłomeckiej z młodszego okresu rzymskiego.

Właściciel resztówki po dworze w Antonówce udostępnił inwentarz grobu szkieletowego, wydobyty przypadkowo na terenie parku, w okolicy miejsca nielstniejącego już modrzewiowego dworu. Z grobu wydobyto naczynie leplone w ręku i brązową fibulę.

Stanowisko zlokalizowane jest w szczytowej partii jednego z największych wyniesień w okolicy Hrubieszowa, leżącego w strefie krawędziowej południowej partii szerokiej doliny bezmiennego cieką będącego dopływem Huczwy. Ekspozycja stanowiska bardzo wysoka nad dnem doliny, o kierunku północnym i wschodnim.

W miejscu wydobycia grobu założono wykop o wymiarach 9 x 3 m, ukierunkowany po osi N-S. W jego obrębie, pod warstwą humusu oraz około 30 cm warstwą gruzu odsłonięto nieregularny narys stopy fundamentowej narożnika budynku utworzony przez luźny gruz spojony wapnem i gliną. Fundament zagłębiony ok. 55 cm od działającej powierzchni gruntu.

W części północno-wschodniej wykopu, na głębokości 67 cm odsłonięto grób nr 2 zawierający pochówek dziecka wyposażony w fibulę brązową i kolbę z 68 paciorków. Trudne warunki obserwacji spowodowane m. in. gęstą siecią korzeni, nie pozwoliły na wyróżnienie zarysu jamy grobowej. W warstwie całego wykopu znaleziono kilkanaście fragmentów ceramiki z okresu rzymskiego, spalone kości i fragment stopionego szkła. W wykopie stwierdzono również fragmenty naczyń z epoki brązu.

Położenie stanowiska w obrębie parku uniemożliwia praktycznie dalsze badania wykopaliskowe.

Materiały znajdują się w Katedrze Archeologii UMCS w Lublinie.
Badania będą kontynuowane.

Hyża, gm. Zamość, woj. zamojskie - patrz neolit.

**Inowrocław,
woj. bydgoskie,
st. 100**

Uniwersytet Im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii Zakład Archeo-
logii Polski w Poznaniu

Badania prowadził mgr Józef Bednarczyk. Finansowało Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków w Bydgoszczy. Piąty sezon badań. Ślady osadnictwa kultury łużyckiej i kultury przeworskiej z okresu późnolateńskiego, osada kultury przeworskiej z fazy B2-C1.

Badaniami objęta została wschodnia część osady na powierzchni 920 m². Odkryto ponad 370 obiektów, w tym m. in. 2 domy mieszkalne, 2 piece, 1 studnię, około 50 jam, 7 palenisk, 1 ponad 310 dołków postępowych.

Z dwóch domów mieszkalnych (typu zagłębionego w ziemię) w pełni zbadano jeden (nr 254). Poza materiałami źródłowymi wskazującymi na ewidentnie mieszkalny charakter obiektu wystąpiły w jego obrębie pozostałości pracowni kamieniarskiej w postaci składu surowca (skupienie większych kamieni) i odpadów produkcyjnych (odłupki).

Z dwóch odkrytych pieców pierwszy (nr 280) służył do wytopu wapna, drugi (nr 280) o funkcji (nr 190, 395, 430) ósemkowatym zarysem i znaczną wielkością w planie "schodkowatym" profilem i założonym układem nawarstwień. Na dnie jednego z nich zalegała cienka warstewka zwęglonego zboża. W kilku jamach odkryto szkielety zwierzęce. W dwóch przypadkach były to czaszki bydła(?), w pozostałych pięciu wystąpiły większe ilości szczątków kost-

Studnię (nr 54) zbadano "połówką" do głębokości 300 cm od poziomu gruntu (50 cm poniżej lustra wody), nie osłagając spągu. Dalsze badania, podobnie jak w przypadku pieca przełożone zostały na rok następny.

Jamy, jak wskazywałaby ich zróżnicowana morfologia, rozmiary oraz treści wypełnień, pełniły różne, nie zawsze możliwe do określenia funkcje. W szczególności wyróżniały się 3 obiekty (nr 190, 395, 430) ósemkowatym zarysem i znaczną wielkością w planie "schodkowatym" profilem i założonym układem nawarstwień. Na dnie jednego z nich zalegała cienka warstewka zwęglonego zboża. W kilku jamach odkryto szkielety zwierzęce. W dwóch przypadkach były to czaszki bydła(?), w pozostałych pięciu wystąpiły większe ilości szczątków kost-